

Sygn. akt. X P 126/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Garncarz

Protokolant: Dominika Gorząd

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 września 2018 r. we Wrocławiu

przy udziale -----

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko (...) spółka z o.o. we W.

o należności z tytułu podróży służbowych, wynagrodzenie

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda A. W. na rzecz strony pozwanej (...) spółka z o.o. we W. kwotę 1.817 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

III. orzeka, że nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 grudnia 2014 r. (data stempla pocztowego) powód A. W. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) Sp. z o.o. we W. kwoty 17 726,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w tym kwoty: 14 126,40 zł tytułem ryczałtu za noclegi poza granicami kraju oraz 3 600 zł tytułem potrąceń z wynagrodzenia za pracę. Powód wniósł nadto o zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (k. 3 – 11).

W uzasadnieniu powód wskazał, że strony w okresie od dnia 20 stycznia 2009 r. do dnia 20 stycznia 2010 r. łączył stosunek pracy, w ramach którego powód był zatrudniony na stanowisku kierowcy w transporcie międzynarodowym. W trakcie zatrudnienia, wykonując przewozy w transporcie międzynarodowym, powód odbywał na polecenie pracodawcy podróże do krajów takich jak F., W., N., B., H., H., C. oraz W. B., odbierając noclegi w kabinie samochodu ciężarowego. Powołując się na orzecznictwo (m.in. wyrok SN z dnia 18 stycznia 2013 r., sygn. akt II PK 144/12, uchwałę Składu Siedmiu Sędziów SN z dnia 12 czerwca 2014 r., sygn. akt II PZP 1/14, wyrok SN z dnia 1 kwietnia 2011 r., sygn. akt II PK 234/10) powód wskazał, że w takiej sytuacji należy mu się zwrot kosztów noclegu co najmniej na warunkach i w wysokości określonych w § 9 ust. 1 – 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Nocleg odbywany w kabinie pojazdu nie stanowi bowiem zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu cytowanego rozporządzenia. Bez znaczenia przy tym pozostaje, czy kierowca poniósł jakiegokolwiek koszty związane z noclegiem. Istota ryczałtu sprowadza się do tego, że przysługuje on z powodu odbycia noclegu w warunkach

urągających godności człowieka i pracownika. Pracownik nie ma zatem obowiązku wykazania, że poniósł koszty noclegu, zaś do obowiązków pracodawcy należy wykazanie, że zapewnienie noclegu w kabinie samochodu ciężarowego spełnia normatywne warunki bezpłatnego noclegu w rozumieniu cytowanego rozporządzenia.

Wedle wyliczeń powoda, w okresie zatrudnienia, wykonując przewozy międzynarodowe, odbył on 40 noclegów we Francji, 14 noclegów we W., 15 noclegów w Niemczech, 4 noclegi w Belgii, 4 noclegi w Holandii, 11 noclegów w Hiszpanii, 1 nocleg w Czechach oraz 18 noclegów w Wielkiej Brytanii. Z tytułu przedmiotowych noclegów pracodawca winien w ocenie powoda wypłacić kwotę 14 126,40 zł.

Powód dodał, że w okresie zatrudnienia pracodawca dokonywał nieuprawnionych potrąceń z wynagrodzenia przysługującego powodowi. W każdym miesiącu w czasie trwania umowy (12 miesięcy) wynagrodzenie powoda było pomniejszane o kwotę 300 zł, co łącznie daje kwotę 3 600 zł.

Powód wskazał, że pomiędzy stronami toczyło się postępowanie pojednawcze przed (sygn. akt VI Co 857/13).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nakazał stronie pozwanej, żeby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaciła na rzecz powoda kwotę 17 726,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, nadto nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 222 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy, albo wnieść w tymże terminie sprzeciw (k. 20).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana (...) Sp. z o.o. we W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (k. 29 – 39).

W uzasadnieniu strona pozwana podniosła w pierwszej kolejności zarzut przedawnienia roszczenia, wskazując, że roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Skoro pozew został wniesiony w dniu 13 grudnia 2014 r., to powództwo uległo w całości przedawnieniu. Jednocześnie powód nie wykazał jakimikolwiek środkami dowodowymi, aby doszło i w jakiej dacie do przerwania biegu przedawnienia dochodzonego roszczenia. Powód nie złożył choćby samego wniosku o zawezwanie do próby ugodowej z prezentatą sądu z datą wpływu. Strona pozwana z ostrożności podważyła także skuteczność złożonego wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w kontekście przerwania biegu przedawnienia, wskazując, że wniosek nie był dostatecznie sprecyzowany co do przedmiotu i wysokości wierzytelności. Z wniosku o zawezwanie do próby ugodowej nie wynika precyzyjnie jakie roszczenia, w jakiej wysokości i kiedy wymagalne są objęte wnioskiem.

W dalszej kolejności strona pozwana podniosła zarzut nieistnienia roszczenia, podnosząc, iż z treści pozwu wynika, że powód dochodzi zapłaty kwoty 17 726,40 zł za okres od dnia 20 stycznia 2009 r. do dnia 20 stycznia 2010 r., zaś powód był zatrudniony przez stronę pozwaną w okresie od dnia 27 maja 2010 r. do dnia 29 stycznia 2011 r. W okresie objętym żądaniem pozwu powód nie był zatem pracownikiem strony pozwanej, w związku z czym nie istnieje jakkolwiek podstawa prawna do zapłaty na rzecz powoda przez stronę pozwaną jakichkolwiek świadczeń za przedmiotowy okres.

Strona pozwana dodała, że w okresie trwania stosunku pracy pracodawca uiszczał na rzecz powoda ryczałt noclegowy w wysokości 5 euro i taka kwota została powodowi wypłacona w zależności od ilości noclegów – łącznie 602,30 euro (2 405,03 zł). Żądanie zapłaty ryczałtów jest zatem nieuprawnione, bowiem strona pozwana uiszczała na rzecz powoda ryczałt noclegowy, który został określony w Regulaminie wynagradzania, z którym powód został zapoznany. Zgodnie zaś z art. 77⁵ § 3 k.p., warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż państwowa lub samorządowa jednostka sfery budżetowej określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest zobowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. Dopiero gdyby układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawierały ww. postanowień, pracownikowi przysługiwałyby należności na pokrycie kosztów podróży służbowej według przepisów powszechnie obowiązujących.

Jedynym ograniczeniem wskazanym przez ustawodawcę dla pracodawcy innego niż wskazany w art. 77⁵ § 2 k.p. w kształtowaniu zasad wypłaty diet i ryczałtów w związku z podróżą służbową jest treść art. 77⁵ § 4 k.p., w którym stanowi się, że postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej. Ustawodawca nie zdecydował się na sformułowanie jakiegokolwiek ograniczenia w stosunku do należności przysługujących pracownikowi w związku z noclegiem w podróży służbowej, pozostawiając pracodawcy dowolność w ustalaniu tych świadczeń.

Strona pozwana dodała, że pojazdy użytkowane przez powoda były technicznie wyposażone w miejsce do noclegu, zaś koszty parkingu strzeżonego pokrywał przewoźnik. Ponadto za okres od lipca 2010 r. do grudnia 2010 r. strona pozwana przyznała pracownikom, w tym powodowi, podwyższenia ryczałtów, wypłacając powodowi z tego tytułu łączną kwotę 4 318,78 zł.

Odnosząc się do rzekomo bezprawnych potrąceń z wynagrodzenia powoda strona pozwana wskazała, że wszelkie potrącenia z wynagrodzenia dokonywane były za pisemną zgodą pracownika, udzielaną każdorazowo miesięcznie. Ponadto powód nie wykazał dokładnych kwot potrąceń i nie przedstawił żadnych dokumentów celem wykazania swoich twierdzeń.

W piśmie procesowym z dnia 9 marca 2015 r. powód sprecyzował żądanie pozwu wskazując, iż domaga się zasądzenia dochodzonej kwoty za okres od dnia 27 maja 2010 r. do dnia 29 stycznia 2011 r. (k. 109 – 115).

Postanowieniem z dnia 11 maja 2015 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na mocy art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie (k. 175).

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych podjął zawieszono postępowanie (k. 234).

Po podjęciu zawieszono postępowania strony podtrzymały w całości swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie (k. 224, 225, 231).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strona pozwana prowadzi działalność gospodarczą w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą (...) Sp. z o.o., z siedzibą we W.. Przedmiotem prowadzonej przez pozwaną spółkę działalności gospodarczej jest m.in. transport drogowy towarów oraz działalność usługowa wspomagająca transport lądowy.

Bezsporne

Powód A. W. w dniu 27 maja 2010 r. zawarł ze stroną pozwaną umowę o pracę na okres próbny od dnia 27 maja 2010 r. do dnia 26 sierpnia 2010 r. Na podstawie przedmiotowej umowy powód został zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 t w pełnym wymiarze czasu pracy. W umowie o pracę wskazano, że pracownik będzie wykonywać pracę w bazie firmy (...) – pegaz Transport w O.. Wynagrodzenie za pracę ustalono w kwocie 1 502,90 zł brutto miesięcznie, w tym: wynagrodzenie zasadnicze – 1 274,60 zł, ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych – 136,60 zł, ryczałt za dyżury – 49,30 zł, ryczałt za pracę w porze nocnej – 42,40 zł.

W tym samym dniu powód złożył oświadczenie o zapoznaniu się z m.in. z treścią Regulaminu Pracy i Regulaminu Wynagradzania, o akceptacji ich treści oraz o zobowiązaniu do przestrzegania wynikających z nich zasad. Jednocześnie powód oświadczył, iż został pouczony, że ww. dokumenty znajdują się do wglądu w siedzibie pracodawcy oraz w firmie (...) w W..

Powód oświadczył także, iż został pouczony, że naruszenie nałożonych obowiązków, w tym m.in. spowodowanie szkody w powierzonym mieniu z winy umyślnej lub niedbalstwa będzie podstawą do rozliczenia szkody, na co powód wyraził zgodę w zakresie potrażeń z dietami uzyskiwanymi w związku ze świadczoną pracą.

W dniu 27 sierpnia 2010 r. strony zawarły umowę o pracę na czas określony od dnia 27 sierpnia 2010 r. do dnia 21 sierpnia 2011 r. Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia pozostały bez zmian.

Od dnia 1 stycznia 2011 r. powód otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1 581,76 zł brutto miesięcznie, w tym: wynagrodzenie zasadnicze – 1 340,95 zł, ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych – 143,82 zł, ryczałt za dyżury – 51,94 zł, ryczałt za pracę w porze nocnej – 45,05 zł.

Łączący strony stosunek pracy uległ rozwiązaniu z dniem 29 stycznia 2011 r. na mocy złożonego przez powoda w dniu 12 stycznia 2011 r. oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę.

Dowód: Dokumenty zgromadzone w aktach osobowych powoda (w załączeniu do akt sprawy), w szczególności:

- umowa o pracę na okres próbny z dn. 27.05.2010 r.;
- oświadczenie z dn. 27.05.2010 r. o zapoznaniu się z treścią przepisów;
- oświadczenie o powierzeniu środków trwałych (...) Sp. z o.o.;
- umowa o pracę na czas określony z dn. 27.08.2010 r.;
- porozumienie z dn. 31.12.2010 r. zmieniające warunki umowy o pracę;
- rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem z dn. 12.01.2011 r.;
- świadectwo pracy z dn. 31.01.2011 r.

W okresie zatrudnienia powoda u strony pozwanej obowiązywał Regulamin wynagradzania, w którym ustalono warunki wynagradzania za pracę, warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej oraz przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych u strony pozwanej.

W Regulaminie wynagradzania ustalono m.in., że pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową (§ 12 ust. 1). Stałe miejsce pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowisku kierowcy określono jako O., wskazując, że praca wykonywana poza tą miejscowością jest pracą świadczoną w podróży służbowej (§ 12 ust. 2).

W przypadku wykonywania podróży służbowej na terenie kraju pracownikowi przysługiwała z tytułu podróży służbowej dieta w wysokości 23 zł. Ryczałt za nocleg w przypadku podróży służbowych na terenie kraju nie przysługiwał (§ 12 ust. 3).

W przypadku wykonywania podróży służbowej poza granicami kraju pracownikowi przysługiwały należności z tytułu podróży służbowej w wysokości 25 euro za dobę – dieta (§ 12 ust. 4), zgodnie z zasadami obliczania diety uregulowanymi w § 12 ust. 5 - 8 Regulaminu wynagradzania.

Za nocleg przysługiwał pracownikowi ryczałt w wysokości 5 euro za dobę, naliczany na zasadach, na jakich naliczana jest dieta. Ryczałt nie przysługiwał za czas przejazdu oraz wówczas, gdy pracodawca lub strona zagraniczna zapewniała pracownikowi bezpłatny nocleg (§ 12 ust. 10).

Należności z tytułu zagranicznych podróży służbowych wypłacane były w równowartości euro według średniego kursu NBP za dany miesiąc, w którym pracownik wykonywał podróż służbową, jeśli podróż służbowa rozpoczęta w danym

miesiącu kończy się do 2 dnia następnego miesiąca włącznie. Podróż służbowa rozpoczęta w danym miesiącu a zakończona po upływie 2. dnia miesiąca podlega rozliczeniu według średniego kursu NBP z miesiąca, w którym podróż służbowa została zakończona (§ 12 ust. 12).

Należności z tytułu podróży służbowych wypłacane były w terminie do dnia 30 – go każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, po przekazaniu pracodawcy przez pracownika kompletu dokumentacji pozwalającej na ustalenie ich wysokości (§ 12 ust. 13).

Należności z tytułu podróży służbowych w odniesieniu do kierowców miały być wypłacane do rąk pracownika przez (...) Sp. z o.o. w O. (§ 12 ust. 14).

Dowód: Regulamin wynagradzania (k. 55 – 59)

Regulamin wynagradzania oraz wszelkie aneksy co do jego treści wywieszane były w gablocie w biurze pracodawcy. Kierowcy mieli swobodny dostęp do treści Regulaminu wynagradzania.

Dowód: Wyjaśnienia P. M., słuchanego w charakterze strony pozwanej (k. 234v; płyta CD)

Strona pozwana rozliczała się z kierowcami, w tym z powodem, w ten sposób, że na rachunek bankowy kierowcy przelewała zaliczkę z tytułu delegacji, która następnie była odejmowana od należności z tytułu podróży służbowej, wyliczonej po powrocie kierowcy do kraju. Od przedmiotowej należności odejmowane były także potrącenia z innych tytułów, na których dokonanie kierowca wyrażał zgodę. Pozostała do wypłaty kwota przekazywana była w formie gotówkowej. Wynagrodzenie za pracę przelewane było na rachunek bankowy.

Dowód: Wyjaśnienia P. M., słuchanego w charakterze strony pozwanej (k. 234v; płyta CD)

Wydruk z rachunku bankowego (k. 318 – 323)

Wyjaśnienia powoda (k. 234; płyta CD)

W okresie zatrudnienia powoda u strony pozwanej tytułem należności za podróże służbowe strona pozwana naliczyła powodowi:

- za okres od dnia 3 maja 2010 r. do dnia 2 czerwca 2010 r. – 344,40 zł, w tym 10 euro (40,60 zł) tytułem ryczałtu za nocleg;
- za okres od dnia 3 czerwca 2010 r. do dnia 2 lipca 2010 r. – 2 079,77 zł, w tym 64,95 euro (266,50 zł) tytułem ryczałtu za nocleg;
- za miesiąc lipiec 2010 r. – 1 396,20 zł, w tym 26,65 euro (108,78 zł) tytułem ryczałtu za nocleg;
- za miesiąc sierpień 2010 r. – 4 116,17 zł, w tym 123,30 euro (491,62 zł) tytułem ryczałtu za nocleg;
- za miesiąc wrzesień 2010 r. – 2 261,43 zł, w tym w tym 75,15 euro (297,28 zł) tytułem ryczałtu za nocleg;
- za miesiąc październik 2010 r. – 3 261,28 zł, w tym 111,65 euro (441,71 zł) tytułem ryczałtu za nocleg;
- za miesiąc listopad 2010 r. – 2 391,57 zł, w tym 71,65 euro (283,24 zł) tytułem ryczałtu za nocleg;
- za miesiąc grudzień 2010 r. – 4 262,03 zł, w tym 119,95 euro (279,31 zł) tytułem ryczałtu za nocleg.

W okresie zatrudnienia powód wyraził zgodę na potrącenie z wynagrodzenia i należności z tytułu podróży służbowych następujących kwot:

- 184,79 zł – z należności przysługujących powodowi za podróż służbową w okresie od dnia 3 czerwca 2010 r. do dnia 2 lipca 2010 r.;
- 70,61 zł – z należności przysługujących powodowi za miesiąc lipiec 2010 r.;
- 529,12 zł – z należności przysługujących powodowi za miesiąc sierpień 2010 r.;
- 582,98 zł – z należności przysługujących powodowi za miesiąc wrzesień 2010 r.;
- 307,23 zł – z należności przysługujących powodowi za miesiąc październik 2010 r.;
- 372,15 zł – z należności przysługujących powodowi za miesiąc listopad 2010 r.;

łącznie – 2 046,88 zł.

W okresie zatrudnienia strona pozwana przekazała powodowi tytułem zaliczki na delegację w formie przelewu na rachunek bankowy:

- za miesiąc lipiec 2010 r. – 1 116,96 zł;
- za miesiąc sierpień 2010 r. – 3 292,94 zł;
- za miesiąc wrzesień 2010 r. – 1 600 zł;
- za miesiąc październik 2010 r. – 2 609,02 zł;
- za miesiąc listopad 2010 r. – 1 913,25 zł;
- za miesiąc grudzień 2010 r. – 3 000 zł;

łącznie – 13 532,17 zł.

Po potrąceniu wypłaconych wcześniej zaliczek oraz potrąceń z innych tytułów, na które powód wyraził zgodę, strona pozwana wypłaciła na rzecz powoda tytułem należności za podróże służbowe:

- za okres od dnia 3 maja 2010 r. do dnia 2 czerwca 2010 r. – 344,40 zł;
- za okres od dnia 3 czerwca 2010 r. do dnia 2 lipca 2010 r. – 1 894,98 zł;
- za miesiąc lipiec 2010 r. – 208,63 zł;
- za miesiąc sierpień 2010 r. – 294,11 zł;
- za miesiąc wrzesień 2010 r. – 78,44 zł;
- za miesiąc październik 2010 r. – 345,03 zł;
- za miesiąc listopad 2010 r. – 106,17 zł;
- za miesiąc grudzień 2010 r. – 1 262,03 zł;

łącznie – 4 533,79 zł.

Za miesiąc grudzień 2010 r. strona pozwana naliczyła powodowi do potrącenia kwotę 687,04 zł, jednak z uwagi na brak pojawienia się powoda w biurze spółki celem podpisania dokumentu rozliczenia delegacji, a tym samym brak wyrażenia przez powoda zgody na potrącenie, strona pozwana przekazem pocztowym wypłaciła na rzecz powoda

tytułem rozliczenia delegacji za miesiąc grudzień 2010 r. także kwotę 687,04 zł (łącznie przekazano kwotę 1 262,03 zł = 687,04 zł + 574,99 zł).

W miesiącu styczniu 2011 r. powód nie odbywał na polecenie pracodawcy podróży służbowych.

Łącznie tytułem ryczałtu za nocleg w spornym okresie strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 2 409,04 zł.

Należność, jaka przysługiwała powodowi tytułem ryczałtów zgodnie z postanowieniami Regulaminu wynagradzania (5 euro za nocleg), biorąc pod uwagę ilość odbytych przez powoda w okresie zatrudnienia podróży służbowych, wynosiła 2 405,08 zł.

W okresie od lipca 2010 r. do grudnia 2010 r. strona pozwana wypłaciła powodowi także podwyższenie ryczałtu za nocleg w następujących kwotach:

- za miesiąc lipiec 2010 r. – 628,52 zł;
- za miesiąc sierpień 2010 r. – 1 039,94 zł;
- za miesiąc wrzesień 2010 r. – 351,99 zł;
- za miesiąc październik 2010 r. – 450,02 zł;
- za miesiąc listopad 2010 r. – 623,13 zł;
- za miesiąc grudzień 2010 r. – 1 225,18 zł;

łącznie: 4 318,78 zł.

Potrącenia naliczane były m.in. za nieuzasadnione przekroczenie norm paliwowych bądź korzystanie z telefonu służbowego do celów prywatnych.

Dowód: Rozliczenie delegacji krajowych i zagranicznych, polecenia wyjazdu służbowego (k. 60 – 103)

Przekaz pocztowy z dn. 02.06.2011 r. (k. 104)

Wyjaśnienia powoda (k. 234; płyta CD)

Wyjaśnienia P. M., słuchanego w charakterze strony pozwanej (k. 234v; płyta CD)

Opinia biegłego sądowego z zakresu finansów i rachunkowości z czerwca 2017 r. (k. 247 – 254)

Wydruk z rachunku bankowego (k. 318 – 323)

Opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu finansów i rachunkowości z czerwca 2018 r. (k. 332 – 334)

Samochód ciężarowy, który powód kierował w okresie zatrudnienia u strony pozwanej, był wyposażony w leżankę.

Dowód: Wyjaśnienia P. M., słuchanego w charakterze strony pozwanej (k. 234v; płyta CD)

W dniu 19 stycznia 2013 r. powód złożył przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu wniosek o zawezwanie (...) Sp. z o.o. we W. do zawarcia ugody w sprawie zapłaty na rzecz powoda kwoty łącznie 17 404,50 zł tytułem całkowitego rozliczenia roszczeń pracowniczych powoda w przedmiocie nieuprawnionych potrąceń z wynagrodzenia w kwocie 3 600 zł oraz ryczałtu za noclegi za granicą poza hotelem w kwocie 13 804,50 zł.

Do zawarcia ugody nie doszło.

Dowód: Dokumenty zgromadzone w aktach sprawy SR dla Wrocławia – Krzyków VI Co 857/13 (w załączeniu do akt sprawy), w szczególności:

- wniosek o zawiązanie do próby ugodowej z dn. 19.01.2013 r.;
- protokół z dn. 05.07.2013 r.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 17 726,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w tym kwoty: 14 126,40 zł tytułem ryczałtu za noclegi poza granicami kraju oraz 3 600 zł tytułem nieuprawnionych w ocenie powoda potrąceń z wynagrodzenia za pracę. Strona pozwana wnosila o oddalenie powództwa, podnosząc w pierwszej kolejności zarzut przedawnienia roszczenia, w drugiej zaś – zarzut bezzasadności powództwa.

Odnosząc się na wstępie do zarzutu przedawnienia roszczenia wskazać należy, że zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie. Trzeba się co prawda zgodzić ze stroną pozwaną, że w myśl art. 291 § 1 k.p., roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, zaś data najpóźniej wymagalnego ze zgłoszonych roszczeń (roszczenie z tytułu ryczałtu za miesiąc grudzień 2010 r.) przypada na dzień 31 stycznia 2011 r. (zgodnie bowiem z § 12 ust. 3 Regulaminu wynagradzania, obowiązującego u strony pozwanej, należności z tytułu podróży służbowych wypłacane były do 30. dnia miesiąca za miesiąc poprzedni). Powództwo w niniejszej sprawie zostało natomiast wniesione z dniem 13 grudnia 2014 r., a więc niewątpliwie po upływie 3 – letniego okresu przedawnienia, o którym mowa w cytowanym przepisie.

Jednakże w ocenie Sądu powód w skuteczny sposób doprowadził do przerwania biegu przedawnienia. Jak stanowi art. 123 § 1 pkt 1 k.c., bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego do kategorii czynności, o których mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., jednoznacznie zaliczono zawiązanie do próby ugodowej (zob. np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2006 r., sygn. akt III CZP 42/06, OSNC 2007, Nr 4, poz. 54; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 1964 r., sygn. akt II CR 675/63, OSNCP 1965, Nr 2, poz. 34). Za uznaniem zawiązania do próby ugodowej za czynność powodującą przerwanie biegu przedawnienia opowiedzieli się także przedstawiciele doktryny, m.in. T. Pałdyna, Przedawnienie w polskim prawie cywilnym, s. 183 oraz B. Kordasiewicz, w: System PrPryw, t. 2, 2008, Nb 140, s. 645.

W powołanej wyżej uchwale z dnia 28 czerwca 2006 r. (sygn. akt III CZP 42/06) Sąd Najwyższy sformułował ogólną zasadę, według której przerwanie biegu przedawnienia należy oceniać w aspekcie potencjalnym, udzielając odpowiedzi na pytanie, czy dana czynność może doprowadzić do skutku w postaci dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Postępowanie pojednawcze niewątpliwie może wywołać taki skutek. Zawiązanie do próby ugodowej jest bowiem wyrazem inicjatywy wierzyciela, który zmierza do uzyskania zaspokojenia roszczenia.

W orzecznictwie wskazuje się także, że wniosek o zawiązanie do próby ugodowej powinien zawierać zwięzłe oznaczenie sprawy, zatem nie musi ono być tak ściśle sprecyzowane jak pozew (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CSK 238/06, OwSG 2007, Nr 3, poz. 29). Powinno natomiast zawierać wystarczające dane określające przedmiot sporu w sposób umożliwiający sądowi i stronie przeciwnej zorientowanie się, co będzie przedmiotem postępowania pojednawczego i jaki jest jego zakres.

Ponadto, zgodnie ze stanowiskiem judykatury, by mówić o przerwaniu biegu przedawnienia, zawiązanie do próby ugodowej musi odpowiadać podmiotowo i przedmiotowo żądaniu zgłoszonemu w pozwie (postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 17 czerwca 2014 r., sygn. akt V CSK 586/13, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 8 marca 2012 r., sygn. akt I ACa 1270/11, Legalis).

W niniejszej sprawie omawiana tożsamość podmiotowa i przedmiotowa została zdaniem Sądu zachowana. Należy co prawda przyznać, że zarówno we wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, jak i w pozwie inicjującym niniejsze postępowanie powód w sposób mylny wskazał ramy czasowe łączącego strony stosunku pracy, to jednak, biorąc pod uwagę okoliczność, że strony tylko raz były przedmiotowym stosunkiem związane (nie dochodziło bowiem do kilkakrotnego zatrudniania powoda przez stronę pozwaną w różnych przedziałach czasowych), nie stanowiło trudności odczytanie prawidłowych intencji powoda, w szczególności przypisanie zgłoszonego roszczenia do łączącego strony stosunku pracy. Zarówno z wniosku o zawezwanie do próby ugodowej jak i z pozwu wynika, jaki jest przedmiot roszczenia (należności związane z łączącym strony stosunkiem pracy, tj. przysługujące w ocenie powoda ryczałty za nocleg oraz nieuprawnione zdaniem powoda potrącenia z wynagrodzenia), a także jego wysokość (łącznie powód dochodzi kwoty 17 726,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w tym kwoty: 14 126,40 zł tytułem ryczałtu za noclegi poza granicami kraju oraz 3 600 zł tytułem potrąceń z wynagrodzenia za pracę, przy czym niewielka różnica między wysokością roszczenia określoną we wniosku o zawezwanie do próby ugodowej – 17 404,50 zł – a wysokością określoną w pozwie – 17 726,60 zł – wynika z zastosowania różnych kursów walut).

Nie sposób także pominąć okoliczności, na którą słusznie powołuje się powód, a zgodnie z którą roszczenie powoda zostało sprecyzowane na tyle, na ile umożliwiały to powodowi materiały źródłowe, tj. prywatne notatki, dotyczące zdarzeń, z których powód wywodzi zgłoszone roszczenia. Celem uszczegółowienia zgłoszonych roszczeń, w tym w celu precyzyjnego wskazania daty ich wymagalności, powód w pozwie wezwał stronę pozwaną do złożenia do akt sprawy pełnej dokumentacji związanej z wykonywanymi przez powoda czynnościami kierowcy w transporcie międzynarodowym, które pozwoliłyby ustalić ilość odbytych przez powoda wyjazdów, czas przebytych tras i wysokość należnych za każdą trasę kwot.

Wniosek o zawezwanie do próby ugodowej jak i złożony w niniejszej sprawie pozew zostały zatem sprecyzowane przez powoda na tyle, na ile umożliwiały mu to posiadane prywatne notatki. Stopień precyzji formułowania roszczeń był zaś w ocenie Sądu wystarczający do stwierdzenia, że z wniesieniem przez powoda o zawezwanie do próby ugodowej wiąże się skutek prawny w postaci przerwania biegu przedawnienia, zaś pomiędzy przedmiotowym wnioskiem a wytoczonym w niniejszej sprawie powództwem występuje tożsamość podmiotowa i przedmiotowa.

Zgodnie z art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, przy czym, jak stanowi art. 124 § 2 k.c., w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone. Postępowanie wywołane wnioskiem powoda o zawezwanie strony pozwanej do próby ugodowej zakończyło się w dniu 5 lipca 2013 r. Od tego zatem dnia należy, zdaniem Sądu, na nowo liczyć 3 – letni termin przedawnienia zgłoszonych przez powoda roszczeń na łączną kwotę 17 726,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami.

Powyższe uwagi posiadają jednak znaczenie marginalne jeśli wziąć pod uwagę, że powództwo okazało się bezzasadne.

Rozważania w przedmiocie zgłoszonego przez powoda roszczenia należy zacząć od art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz.U. Nr 92, poz. 879), zgodnie z którym podróżą służbową jest każde zadanie służbowe polegające na wykonywaniu, na polecenie pracodawcy: a) przewozu drogowego poza miejscowość, o której mowa w pkt 4 lit. a, lub b) wyjazdu poza miejscowość, o której mowa w pkt 4 lit. a, w celu wykonania przewozu drogowego. W art. 4 pkt 4 lit. a cytowanej ustawy mowa o siedzibie pracodawcy, na rzecz którego kierowca wykonuje swoje obowiązki, oraz o innych miejscach prowadzenia działalności przez pracodawcę, w szczególności takich jak filie, przedstawicielstwa i oddziały.

Zgodnie z art. 21a cytowanej ustawy, kierowcy w podróży służbowej przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalane na zasadach określonych w przepisach art. 77⁵ § 3-5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Stosownie do unormowania zawartego w przepisie art. 77⁵ § 3 k.p., warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż państwowa lub samorządowa jednostka sfery budżetowej określa się w układzie zbiorowym pracy lub regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania.

Zgodnie z przepisem art. 77⁵ § 4 k.p. postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju lub poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej.

W myśl art. 77⁵ § 5 k.p. w przypadku gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3, pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w § 2. W art. 77⁵ § 2 k.p. przewidziano, że minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz warunki ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju. Rozporządzenie powinno w szczególności określać wysokość diet, z uwzględnieniem czasu trwania podróży, a w przypadku podróży poza granicami kraju - walutę, w jakiej będzie ustalana dieta i limit na nocleg w poszczególnych państwach, a także warunki zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków.

Na podstawie upoważnienia zawartego w przepisie art. 77⁵ § 2 k.p., Minister Pracy i Polityki Społecznej wydał w dniu 19 grudnia 2002 r. rozporządzenie w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1990) (dalej również jako rozporządzenie z dnia 19 grudnia 2002 r.) oraz rozporządzenie w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991), jak również aktualnie obowiązujące rozporządzenie z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 poz.167) (dalej również jako rozporządzenie z dnia 29 stycznia 2013 r.).

Szczególnego podkreślenia wymaga okoliczność, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2017 r. (II PK 409/15), konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego 24 listopada 2016 r., K 11/15, jest utrata aktualności uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14 (OSNP 2014 nr 12, poz. 164) w zakresie, w jakim wskazywała ona, że postanowienia zakładowych przepisów prawa pracy regulujących kwestię świadczeń należnych kierowcom zatrudnionym w transporcie międzynarodowym z tytułu podróży służbowych nie mogą przewidywać świadczeń w wysokości niższej niż przewidziane w aktach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ k.p.

Kwestia autonomicznego ustalania przez pracodawcę należności z tytułu służbowej była przedmiotem analizy jeszcze przed pojawieniem się orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 11/15.

W wyroku z dnia 4 października 2005 r. (sygn. akt K 36/03, Legalis) Trybunał Konstytucyjny uznał, że przepisy upoważniające pracodawców do określenia wysokości należności w regulaminie wynagradzania są zgodne z Konstytucją. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 10 stycznia 2007 r. (sygn. akt III PK 90/06, Legalis) i z dnia 14 maja 2012 r. (sygn. akt II PK 230/11, Legalis), gdzie wskazano, iż odmienna regulacja dotycząca pracowników pracodawców niebędących państwowymi lub samorządowymi jednostkami sfery budżetowej oznacza,

że mogą oni uregulować należności pracowników na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową zarówno w sposób korzystniejszy, jak i mniej korzystny dla pracowników od tego, jaki wynika z rozporządzenia ministra właściwego do spraw pracy (z wyjątkiem dotyczącym wysokości diety, która nie może być ustalona na poziomie niższym niż wynikająca z rozporządzeń dieta za podróż służbową na obszarze kraju).

Z powołanych wyżej przepisów oraz poglądów judykatury wynika, że pracodawcy spoza sfery budżetowej mogą ustalać we własnym zakresie warunki wypłacania pracownikom należności z tytułu podróży służbowej. Pracodawcy uprawnieni są do odmiennego regulowania w aktach prawa wewnątrzzakładowego należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową – zarówno w sposób korzystniejszy, jak i mniej korzystny dla pracownika w porównaniu ze stawką przewidzianą w aktach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 k.p. Postanowienia prawa wewnętrznego nie mogą jedynie ustalać diety za dobę podróży na obszarze kraju jak i poza jego granicami na poziomie niższym niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, określona dla pracownika sfery budżetowej w stosownym rozporządzeniu ministra właściwego do spraw pracy.

Za ustalone stanowisko Sądu Najwyższego można więc przyjąć pogląd, że jeżeli należności z tytułu kosztów podróży służbowej kierowców określone są w układzie zbiorowym, regulaminie wynagradzania lub umowie o pracę, to nie stosuje się wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 k.p. przepisów o należnościach z tytułu podróży służbowej pracowników sfery budżetowej. Wynika stąd, że określone w tych aktach należności mogą być niższe niż należności przewidziane dla sfery budżetowej. Można tu wskazać na wyroki z dnia 13 sierpnia 2015 r., II PK 241/14, OSNP 2017, nr 7, poz. 80; z dnia 14 lutego 2017 r., I PK 77/16, LEX nr 2258054; z dnia 21 lutego 2017 r., I PK 300/15, LEX nr 2241391; z dnia 9 marca 2017 r., I PK 309/15, LEX nr 2238705; z dnia 30 marca 2017 r., II PK 16/16, LEX nr 2306363; z dnia 28 marca 2017 r., II PK 28/16, niepubl.; z dnia 27 kwietnia 2017 r., I PK 90/16, LEX nr 2278298 i z dnia 30 maja 2017 r., II PK 122/16, niepubl. Pogląd ten – przy przyjęciu, że podróż służbowa kierowcy jest szczególnym rodzajem podróży służbowej – ma oparcie w art. 77⁵ § 3 i 4, które w zakresie kosztów podróży służbowej w sferze pozabudżetowej przyznają pierwszeństwo autonomicznym źródłom prawa pracy i umowie o pracę przed regulacjami dotyczącymi sfery budżetowej (z wyjątkiem diety) (Maniewska, Eliza. Art. 77(5). W: Komentarz aktualizowany do Kodeksu pracy. System Informacji Prawnej LEX, 2018).

Przenosząc powyższe na grunt stanu faktycznego niniejszej sprawy przypomnieć należy, że strona pozwana uregulowała w aktach prawa wewnątrzzakładowego zasady rozliczania należności przysługujących pracownikom, w tym kierowcom, z tytułu odbywanych podróży służbowych.

W obowiązującym u strony pozwanej w okresie zatrudnienia powoda Regulaminie wynagradzania ustalono m.in., że pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową (§ 12 ust. 1). Stałe miejsce pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowisku kierowcy określono jako O., wskazując, że praca wykonywana poza tą miejscowością jest pracą świadczoną w podróży służbowej (§ 12 ust. 2).

W przypadku wykonywania podróży służbowej na terenie kraju pracownikowi przysługiwała z tytułu podróży służbowej dieta w wysokości 23 zł. Ryczałt za nocleg w przypadku podróży służbowych na terenie kraju nie przysługiwał (§ 12 ust. 3).

W przypadku wykonywania podróży służbowej poza granicami kraju pracownikowi przysługiwały należności z tytułu podróży służbowej w wysokości 25 euro za dobę – dieta (§ 12 ust. 4), zgodnie z zasadami obliczania diety uregulowanymi w § 12 ust. 5 - 8 Regulaminu wynagradzania.

Za nocleg przysługiwał pracownikowi ryczałt w wysokości 5 euro za dobę, naliczany na zasadach, na jakich naliczana jest dieta. Ryczałt nie przysługiwał za czas przejazdu oraz wówczas, gdy pracodawca lub strona zagraniczna zapewniała pracownikowi bezpłatny nocleg (§ 12 ust. 10).

Należności z tytułu podróży służbowych w odniesieniu do kierowców miały być wypłacane do rąk pracownika przez (...) Sp. z o.o. w O. (§ 12 ust. 14).

Przed rozpoczęciem pracy powód został zapoznany przez pracodawcę z treścią Regulaminu Wynagradzania obowiązującego u pracodawcy. Powód przyjął treść Regulaminu Wynagradzania do wiadomości.

Z poczynionych przez Sąd ustaleń wynika dalej, że w spornym okresie pozwana spółka dokonywała rozliczeń zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie wynagradzania i wypłacała powodowi świadczenia z tytułu podróży służbowej, obliczone zgodnie z postanowieniami zakładowego aktu prawnego. Okoliczności tej nie zaprzeczył sam powód, czego dowodzi uzasadnienie pozwu, z którego wynika, że powód domaga się zasądzenia ryczałtów w oparciu o przepisy rozporządzenia o należnościach z tytułu podróży służbowych, nie zaś w oparciu o postanowienia Regulaminu Wynagradzania. Okoliczność tę potwierdzają także zaprezentowane przez biegłego z zakresu finansów i rachunkowości wyliczenia, z których wynika, że powód otrzymał od pracodawcy kwotę należności z tytułu podróży służbowych (ryczałtów) nawet wyższą niż kwota należna, jeśli wziąć pod uwagę określone w Regulaminie Wynagradzania stawki i ilość przysługujących powodowi ryczałtów. Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika bowiem, że łącznie tytułem ryczałtu za nocleg w spornym okresie strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 2 409,04 zł, zaś należność, jaka przysługiwała powodowi tytułem ryczałtów zgodnie z postanowieniami Regulaminu wynagradzania (5 euro za nocleg), biorąc pod uwagę ilość odbytych przez powoda w okresie zatrudnienia podróży służbowych, wynosiła 2 405,08 zł.

Podkreślić przy tym należy, że okoliczność nie tylko naliczenia przez stronę pozwaną, ale też faktycznego wypłacenia powodowi kwot wskazanych w dokumentach rozliczenia delegacji (k. 60 – 104) nie stanowiła w niniejszej sprawie okoliczności spornej. W trakcie składanych przed tut. Sądem wyjaśnień powód jednoznacznie potwierdził, że wszystkie kwoty widniejące na przedmiotowych rozliczeniach, a więc zarówno kwoty, co do których istnieją potwierdzenia przelewu na rachunek bankowy, jak i kwoty, które miały zostać przekazane powodowi w gotówce, zostały faktycznie wypłacone. Kwestia rzeczywistych wypłat kwot widniejących na rozliczeniach delegacji pozostaje zatem poza sporem. Nie sposób zatem przyjąć za biegłą sądową, że skoro w aktach sprawy brak jest potwierdzenia przekazania na rachunek bankowy powoda kwoty 594,30 zł, to kwotę tę należy powodowi przyznać jako nieuiszczoną przez stronę pozwaną. Wyliczając przedmiotową kwotę jako różnicę między zgłoszonym przez powoda roszczeniem z tytułu należności z podróży służbowych (14 126,48 zł) a łączną kwotą przekazanych na rachunek bankowy powoda kwot (13 532,17 zł) biegła bezzasadnie pominęła bezspornie wypłacone na rzecz powoda kwoty w formie gotówkowej, widniejące na rozliczeniach delegacji, wynoszące łącznie, jak ustalił Sąd, 4 533,79 zł.

Abstrahując od powyższego podkreślić należy, że zgłoszone przez powoda w niniejszej sprawie roszczenia dotyczyły jedynie ryczałtów z tytułu podróży służbowych, nie zaś należności z tytułu podróży jako takich, obejmujących nie tylko ryczałt, ale też diety. Z opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości i finansów wynika natomiast jednoznacznie zgodność (a nawet przekroczenie) dokonanych przez stronę pozwaną naliczeń i wypłat z zapisami obowiązującego u pracodawcy Regulaminu wynagradzania w zakresie, w jakim reguluje on kwestie ryczałtów.

Podkreślić należy także, że treść wewnętrznych przepisów spółki oraz zasady rozliczania kosztów podróży zagranicznych powoda były jasno określone i akceptowane przez strony, o czym świadczy dobitnie fakt, iż powód w okresie zatrudnienia nie zgłaszał pracodawcy swojego niezadowolenia ani z warunków, w jakich świadczy pracę, ani z przyjętych zasad rozliczania.

Na marginesie wskazać trzeba, że strona pozwana była uprawniona do ustalenia w Regulaminie wynagradzania kwoty ryczałtu za nocleg na stałym poziomie niezależnie od kraju delegowania pracownika, co mogło prowadzić do sytuacji, w której kwota Regulaminowa byłaby niższa niż 25 % stawki za nocleg w danym kraju, określonej w przepisach wykonawczych. Uprawnienie to znajduje potwierdzenie w cytowanym już orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego (wyrok TK z dnia 4 października 2005 r., sygn. akt K 36/03; wyrok SN z dnia 8 marca 2017 r., sygn. akt II PK 409/15; wyrok SN z dnia 10 stycznia 2007 r., sygn. akt III PK 90/06; wyrok SN z dnia 14 maja 2012 r., sygn. akt II PK 230/11), a także w uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października

2017 r. (sygn. akt III PZP 2/17, Legalis), w której wskazano jednoznacznie, iż ryczałt za nocleg w podróży służbowej kierowcy zatrudnionego w transporcie międzynarodowym może zostać określony w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę (art. 775 § 3 KP) poniżej 25% limitu, o którym mowa w § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.) oraz w § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. poz. 167).

Podsumowując powyższe rozważania Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa w zakresie dochodzonej tytułem ryczałtów za podróże służbowe kwoty. Strona pozwana jako pracodawca niebędący jednostką sfery budżetowej była uprawniona do samodzielnego uregulowania w aktach prawa wewnętrznego wysokości należności, jakie przysługiwały pracownikom z tytułu odbywanych podróży służbowych, co wyłączało stosowanie w tym zakresie przepisów powszechnie obowiązujących. Należności te pokrywały wszelkie zwiększone koszty utrzymania pracownika za granicą, a więc zarówno koszty wyżywienia, jak i pozostałe wydatki socjalno – bytowe, w tym ryczałt za nocleg w kabinie pojazdu. Strona pozwana wypłaciła powodowi wszystkie należności w wysokości wynikającej z Regulaminu wynagradzania – co, wobec złożonych przez powoda przed tut. Sądem wyjaśnień nie stanowiło okoliczności spornej, a co dodatkowo zostało potwierdzone w wyliczeniach biegłej sądowej.

Otrzymywane przez powoda świadczenie w łącznej wysokości 30 euro za dobę (25 euro diety i 5 euro ryczałtu) w sytuacji, gdy powód nie ponosił kosztów pobytu za granicą w wysokości wyższej niż otrzymywana od pracodawcy kwota (w tym nie ponosił żadnych kosztów noclegu), było świadczeniem wystarczającym. Przepisy płacowe obowiązujące u strony pozwanej zaspokoili więc należne powodowi świadczenia, które zostały mu wypłacone, wobec czego po stronie powoda nie istnieje uzasadnione roszczenie o wyższe świadczenia z tego tytułu. Powództwo w powyższym zakresie podlegało więc oddaleniu.

W niniejszym postępowaniu powód domagał się także zasądzenia od strony pozwanej kwoty 3 600 zł tytułem potrąceń z wynagrodzenia za pracę dokonanych przez pracodawcę, a w ocenie powoda nieuprawnionych.

Odnosząc się do przedmiotowego roszczenia podkreślić należy w pierwszej kolejności, że powód w żaden sposób nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia. Wedle wskazań powoda zamieszczonych w pozwie, „w każdym miesiącu w czasie trwania umowy (12 miesięcy) wynagrodzenie wnioskodawcy było pomniejszane o kwotę 300 zł, co łącznie daje kwotę 3 600 zł (12 x 300,00 zł)”. Tymczasem, jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego, po pierwsze, łączący strony stosunek pracy trwał nieco ponad 8 miesięcy, po drugie zaś, łącznie w tym okresie pracodawca dokonał potrącenia na kwotę 2 046,88 zł, co daje średnio 255,86 zł miesięcznie.

Ponadto nie sposób zgodzić się z powodem, jakoby potrącenia dokonane zostały przez pracodawcę w sposób nieuprawniony.

Potrącenia, co do których dokonania nie jest wymagana pisemna zgoda pracownika, zostały enumeratywnie wyliczone w przepisach art. 87 § 1 i § 7 k.p. W cytowanych przepisach ustawodawca wymienił sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych, sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne, zaliczki pieniężne udzielone pracownikowi, kary pieniężne przewidziane w art. 108 oraz kwoty wypłacone w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia. Należności inne niż wymienione w art. 87 § 1 i 7 k.p. mogą zaś być potrącane z wynagrodzenia pracownika tylko za jego zgodą wyrażoną na piśmie (art. 91 § 1 k.p.).

Jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego powód wyraził na piśmie zgodę na każde z dokonanych przez pracodawcę potrąceń na łączną kwotę

2 046,88 zł, na co wskazuje podpis powoda na dokumentach rozliczenia delegacji, złożony w polu „Wyrażam zgodę na potrącenie zobowiązań”. Kwota potrącenia była każdorazowo wyliczona przez stronę pozwaną i wskazana na przedmiotowych rozliczeniach.

Należy także podkreślić, że niewyrażenie przez powoda zgody na dokonanie potrącenia skutkowało brakiem takiego potrącenia, co jednoznacznie wynika z naliczenia przez stronę pozwaną za miesiąc grudzień 2010 r. potrącenia na kwotę 687,04 zł i wypłacenia powodowi tej kwoty przekazem pocztowym wobec braku posiadania pisemnej zgody powoda na potrącenie.

Nie sposób dać wiary twierdzeniom powoda, który wskazywał, że podpisy złożone przez niego jako wyraz zgody na dokonanie przez pracodawcę potrąceń powodowane były obawą przed utratą pracy i brakiem doświadczenia w pracy na stanowisku kierowcy. Po pierwsze, powód nie zdołał wykazać, by wyrażeniu przez niego oświadczenia woli w przedmiocie zgody na potrącenia miał towarzyszyć jakikolwiek stan obawy czy też groźba lub przymus ze strony pracodawcy. Powód nigdy nie próbował uchylić się od skutków złożonych oświadczeń woli, mimo iż taką możliwość przewidują przepisy Kodeksu cywilnego. Po wtóre zaś należy zwrócić uwagę, że powód (co prawda krótko, bo przez około półtora miesiąca) wykonywał już pracę kierowcy, na co wskazuje świadectwo pracy z dnia 16 czerwca 2008 r., zatem powoływanie się na brak doświadczenia w tej branży nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się zatem do zgłoszonego przez powoda roszczenia na kwotę 3 600 zł tytułem rzekomo nieuprawnionych potrąceń należy przyznać rację stronie pozwanej, że powód nie wykazał dokładnych kwot potrąceń i nie przedstawił żadnych dokumentów celem wykazania podstawy swoich twierdzeń, zaś dokonane przez stronę pozwaną potrącenia na łączną kwotę 2 046,88 zł objęte były każdorazowo pisemną zgodą powoda. Z tej przyczyny roszczenie powoda podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Biorąc pod uwagę powyższe **w punkcie I sentencji wyroku** Sąd oddalił powództwo.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd działał w oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tj. o dowody z dokumentów, których wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości stron ani Sądu, w szczególności takie jak rozliczenia odbytych przez powoda podróży służbowych oraz obowiązujący Regulamin Wynagradzania, a także, uzupełniająco, w oparciu o wyjaśnienia powoda i słuchanego w charakterze strony pozwanej P. M.. Z uwagi na naturę okoliczności spornych, których ocena wymagała posiadania wiadomości specjalnych, Sąd zasięgnął także opinii biegłego z zakresu finansów i rachunkowości.

Zdaniem Sądu brak jest podstaw do zanegowania wyrażonego przez biegłego stanowiska w sprawie w zakresie, w jakim odnoszą się one do sfery rachunkowości, nie zaś do sfery oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Wydane przez biegłego sądowego opinie (opinia główna oraz opinia uzupełniająca) zawierają pełne i jasne uzasadnienie.

Wskazać przy tym należy, że biegli sądowi obowiązani są orzekać zgodnie z wiedzą, posiadanymi kwalifikacjami i obowiązującymi przepisami. Pole ich orzekania nie jest zatem ograniczone żadnymi dodatkowymi kryteriami poza obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z art. 282 § 2 k.p.c. w związku z art. 283 § 2 k.p.c. biegły sądowy wydający opinię w niniejszej sprawie złożył przed objęciem funkcji przysięgę, którą jest związany. Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania bezstronności biegłego, jak i jego rzetelności przy wydaniu opinii.

Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przymiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków.

We wciąż aktualnym wyroku z dnia 19 grudnia 1990 r. (sygn. akt I PR 148/90, OSP 1991/11/300) Sąd Najwyższy stwierdził, iż Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać

oczywiste pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzać własnych stwierdzeń.

Sąd, w ramach zastrzeżonej dla niego swobody, decyduje, czy ma możliwość oceny dowodu w sposób pełny i wszechstronny, czy jest w stanie prześledzić jego wyniki oraz – mimo braku wiadomości specjalnych – ocenić rozumowanie, które doprowadziło biegłego do wydania opinii określonej treści. Sąd czyni to zapoznając się z całością opinii, tj. z przedstawionym w niej materiałem dowodowym, wynikami badań przedmiotowych i podmiotowych. Wszystko to, a nie tylko końcowy wniosek opinii, stanowi przesłanki dla uzyskania przez sąd podstaw umożliwiających wyjaśnienie sprawy. Z tego też względu zastosowanie art. 286 k.p.c. pozostawione jest uznaniu sądu, co jednak w niniejszej sprawie – zważywszy na powyższe okoliczności – nie dało podstaw do jego zastosowania. Opinie (zarówno opinia główna jak i opinia uzupełniająca) nie zawierały bowiem rażących błędów rachunkowych, stanowisko biegłego zostało poparte logicznie poprawnym rozumowaniem, zaś w opinii uzupełniającej biegły w sposób szczegółowy odniósł się do przedstawionego na żądanie biegłego dodatkowego materiału dowodowego, objaśniając przyjęty tok rozumowania oraz metodologię pracy.

Na uwzględnienie nie zasługiwały natomiast twierdzenia biegłego w zakresie, w jakim wskazywał on, iż wobec braku potwierdzenia przez stronę pozwaną przelewu na rachunek bankowy kwoty 594,30 zł uznać należy, że kwoty tej powód nie otrzymał. Powyższa konstatacja wymagała bowiem oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i sformułowania na jego podstawie odpowiednich wniosków, co niewątpliwie jest rzeczą Sądu, nie zaś biegłego.

Mając na uwadze końcowy wynik sprawy, w oparciu o wyrażoną w art. 98 k.p.c. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, w punkcie II sentencji wyroku Sąd zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1 800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, ustaloną w myśl § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348) oraz kwotę 17 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty od pełnomocnictwa co łącznie wynosiło kwotę 1817 zł.

W punkcie III sentencji wyroku nieuiszczonymi kosztami sądowymi Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 100 ust. 1, art. 96 ust. 1 pkt 4, art. 35 pkt 1, art. 97 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) obciążył Skarb Państwa, mając na uwadze, że zgodnie z dyspozycją art. 98 k.p.c. nie było podstaw do obciążenia tymi kosztami strony wygrywającej sprawę – w niniejszej sprawie strony pozwanej – natomiast powód, który sprawę przegrał, był zwolniony od kosztów sądowych z mocy ustawy, zaś nie zaszedł przypadek szczególnie uzasadniony, który pozwoliłby nałożyć na powoda obowiązek zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.